

RECENSIE

Gelukstour in het ritme van de herinnering

Recensie

Wiggele Wouda

Mystiek geluk, metafysisch geluk, hedonistisch geluk of het geluk van het tegenovergestelde; laat het maar over aan de grote filosofen om geluk te definiëren. Want voor de gewone, alledaagse zielen is geluk bijna niet te omschrijven. Of toch wel?

In Marsum mochten inwoners in ieder geval vertellen wat geluk voor hen betekende. En daaruit kwamen kleine, onopvallende gelukservaringen als draadjesvlees van beppe, suikerbrood met échte boter of fris gras. Dichter Sytse Jansma heeft van die antwoorden een lang geluksgedicht gemaakt voor *It gelok fan Fryslân*, de eerste locatievoorstelling van de kersverse artistiek leider van Tryater, Tatiana Pratley. Kan me zo voorstellen dat zij een andere start voor ogen had, maar ze kan terugkijken op een geslaagde entree.

Met het gedicht van Jansma via een audio-app op je koptelefoon word je door het dorp geleid aan de hand van een geel touw. Gedurende een wandeltocht van een uur krijg je allerlei wetenswaardigheden te horen over Marsum die in een VVV-folder niet zouden misstaan. Vooral in het begin. Maar naarmate je verder gaat wordt er steeds meer een beroep gedaan op je sensitiviteit van het waarnemen. Wat je ruikt, ziet, hoort, voelt, dwingt je te denken aan vroeger toen je als jongetje zaterdagochtend vroeg op het voetbalveld stond en je jonge neus werd omfloerst door de geuren van de bemodderde kledkamers. Of dat je tot in je vezels de sensatie ervoer als je de fietstassen van je vader leeg mocht halen op zoek naar het verloren kleingeld dat je dan mocht houden. Het ritme van de vergankelijkheid van het leven ligt zo besloten in die kleine geluismomenten omdat „het geluk gespiegeld ligt in het geheugen”.

Spiegelwanden

Tijdens de tour worden draaibare spiegelwanden ingezet die je kijk op het landschap even confronteren met wie je ook alweer bent als nietig wezen. Maar met de skyline van Leeuwarden aan de horizon, word je toch ook wel weer direct wakker geschud uit deze romantiek van het vergezicht. De audiotour ontbreekt het jammer genoeg aan interactie waarmee een geluidskunstenaar en verhalenverteller als Willem de Ridder de betrokkenheid blijvend intensiverde met zijn luisteraars. Nu word je voornamelijk gevraagd om naar binnen te kijken, te voelen en te luisteren; jouw landschap van geluk te ervaren. Het contemplatieve van het geheel had door iets meer interactie zeker aan kracht gewonnen.

Tryater heeft met een technisch perfect uitgevoerde *It gelok fan Fryslân* de zoektocht ingezet naar hoe het komt dat de Friezen het gelukkigst zijn, ondanks het laagste inkomen van Nederland (CBS, 2018). Deze zoektocht alleen al is een aangename echo van zo een constatering. Voor een definitief antwoord: loop de route!

It gelok fan Fryslân door Tryater in Marsum, zie voor tourdata www.tryater.nl
